

بناام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه

جهت دریافت درجه دکتراي دندانپزشکی

موضوع:

تشخیص و درمان جراحی تومورهای بدخیم غدد بزاقی

همراه با گزارش بیماران جراحی شده

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر منصور خراسانی

نگارش:

جمشید بیگدلی

سال تحصیلی: ۷۸-۱۳۷۷

شماره پایان نامه: ۸۳

خلاصه و نتیجه :

۱- سه جفت غده بزاقی اصلی بنامهای غدد پاروتید، تحت فکی، و زیرزبانی وجود دارند و تعداد زیادی غدد بزاقی فرعی، در دهان یافت می شود.

۲- از لحاظ جنین شناسی غده پاروتید از اکتودرم منشأ می گیرد. غده تحت فکی در اندودرم ایجاد می شود و مجرای آن از اپیتلیوم کف دهان منشأ می گیرد. غده تحت زبانی هم از پرولیفراسیون اندودرم منشأ می گیرد.

۳- از نظر بافت شناسی هریک از غدد بزاقی از دو قسمت اصلی تشکیل شده است:

۱- مجاری ۲- واحد ترشحی

اطراف و داریست هر غده بزاقی اصلی مرکب از یک بافت همبند بعلاوه بافت چربی می باشد
۴- از نظر فیزیولوژیکی، ترشح غدد بزاقی اصلی و فرعی، توسط تحریک ناشی از غذا و یا سایر مواد موجود در حفره دهان، کنترل می شود و دارای یک بُعد روانی نیز هست.
بزاق عملکردهای بسیاری را بمعده دارد از جمله عمل لزج کنندگی و مکانیسم حفاظت از دندانها و مخاط دهان را می توان نام برد.

۵- تومورهای غدد بزاقی را به دو نوع خوش خیم و بدخیم تقسیم بندی می کنند که فهرست آنها در جدول ۲-۱ آورده شده است.

۶- غده پاروتید بیش از سایر غدد بزاقی مبتلا می شود. (غیر از آدنوئیدسیستیک کارسینوما که بیشتر غدد بزاقی فرعی کام را مبتلا می کند) تومورهای بدخیم در غده زیرزبانی بندرت دیده می شود.

۷- شایع ترین تومورهای غدد بزاقی پلئومرفیک آدنوما می باشد.

۸- تومورهای بدخیم غدد بزاقی بیشتر در دهه ۵-۶ زندگی ایجاد می شوند. آدنوئیدسیستیک کارسینوما در دهه پنجم زندگی اتفاق می افتد در صورتیکه موکوپای درموئید در تمام دوران زندگی دیده می شود.

۹- تشخیص تومورهای بدخیم غدد بزاقی بر مبنای ۱- تاریخچه بیماری، ۲- ارزیابی کلینیکی و

۳- پاراکلینیکی است که شامل بررسیهای رادیوگرافیک و بیوپسی می باشد. CT اسکن و MRI در تشخیص و بررسی تومورهای بدخیم غدد بزاقی از اهمیت ویژه ای برخوردار هستند.

۱۰- درمان تومورهای بدخیم غدد بزاقی جراحی رادیکال می باشد. علاوه بر نسج تومورال مقداری از نسج سالم اطراف نیز برداشته می شود. همراه جراحی، رادیوتراپی و گاهی شیمیوتراپی نیز بکار گرفته می شود.